

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
32016340	IES Aquis Querquernis	Bande	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación plástica, visual e audiovisual	1º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	10
4.2. Materiais e recursos didácticos	11
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	12
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	12
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	13
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	14
7.2. Actividades complementarias	14
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	15
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	15
9. Outros apartados	16

1. Introducción

Esta materia impártese en todos os centros de Secundaria de Galicia, xa que forma parte da etapa obrigatoria, polo que ten unha gran importancia como substrato dunha curiosidade e interese futuros polas distintas manifestacións plásticas.

A educación artística é unha actividade imprescindible no desenvolvemento das persoas. A experimentación coas artes plásticas, visuais e audiovisuais fomenta a exploración e coñecementos propios e promove a imaxinación así como a capacidade para crear respostas múltiples, en linguaxes propios, a diferentes necesidades. Así mesmo a actividade artística implica un grao alto de interacción co grupo onde o traballo propio e alleo, individual e en grupo, serven para fomentar o debate e aprender a aprender.

O estudo da imaxe nos diferentes medios (a súa historia, as tipoloxías, as técnicas de creación, etc.) convértese nun dos fíos principais da materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual. Foméntase a experimentación e a creación de imaxes bidimensionais e tridimensionais en diferentes medios de xeito que o alumnado tome contacto con técnicas e medios tradicionais así como cos medios tecnolóxicos e dixitais, explorando as cualidades expresivas da cada un deles.

Preténdese que, partindo dunha base común de conceptos, o alumnado traballe e experimente co emprego das diferentes linguaxes visuais e audiovisuais realizando as súas propias producións plásticas e audiovisuais.

É imprescindible que o alumnado adquira os coñecementos e as destrezas básicas para afrontar a análise crítica da imaxe visual e audiovisual como elemento de comunicación. Esta materia colabora amplamente no fomento do espírito crítico do alumnado ante as imaxes con diferentes funcións comunicativas e moi especialmente ante a imaxe publicitaria.

A materia impártese nos cursos de primeiro e terceiro da ESO e dá continuidade á educación artística recibida polo alumnado nas etapas anteriores, facilitándolle ao alumnado: seguir aprofundando no coñecemento, interpretación e valoración crítica das imaxes en todas as súas funcións; potenciar o coñecemento e o respecto polo patrimonio cultural e artístico e a súa posta en vañlor; poñer en práctica da expresividade propia mediante a realización de producións individuais e colectivas.

A materia está deseñada a partir de oito obxectivos que saen dos obxectivos xerais da etapa e das competencias que configuran o perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, en especial dos descritores da competencia en conciencia e expresión culturais, aos que se engaden aspectos relacionados coa comunicación verbal, a dixitalización, a convivencia democrática, a interculturalidade ou a creatividade. A materia ten un enfoque eminentemente práctico o que leva a que o alumnado se inicie na produción artística sen necesidade de dominar as técnicas nin os recursos, e que vaia adquirindo estes coñecementos en función das necesidades derivadas da súa propia produción.

Os criterios de avaliación e os contidos da materia articúlanse en catro bloques. O primeiro leva por título «Patrimonio artístico e cultural» e inclúe contidos relativos aos xéneros artísticos e ás manifestacións culturais máis destacadas. O segundo, denominado «Elementos formais da imaxe e da linguaxe visual. A expresión gráfica», abrangue os elementos, principios e conceptos que se poñen en práctica nas distintas manifestacións artísticas e culturais como forma de expresión. O terceiro bloque, «Expresión gráfico-plástica e técnica: fundamentos e procedementos», comprende tanto os procedementos gráfico-plásticos como as distintas operacións técnicas ademais dos factores e as etapas do proceso creativo e unha introdución aos sistemas de representación máis importantes. Inclúese tamén unha introdución á xeometría plana e aos sistemas de representación. Por último, o bloque «Imaxe e comunicación visual e audiovisual» incorpora os contidos relacionados coas linguaxes, as finalidades, os contextos, as funcións e os formatos da comunicación visual e audiovisual.

As características demográficas da Baixa Limia ourensana correspóndense claramente coa maioría das zonas rurais do interior de Galicia. Podemos destacar as seguintes características: dispersión e atomización poboacional, descenso demográfico continuado, envellecemento demográfico e predominio da poboación inactiva.

Como consecuencias de todos estes factores, o IES Aquis Querquernis sofre unha diminución de matrícula dende hai varios anos. Neste curso están matriculados un total de 89 alumnos.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender a importancia que tiveron no desenvolvemento do ser humano algúns exemplos seleccionados das distintas manifestacións culturais e artísticas, amosando interese polo patrimonio como parte da propia cultura, para entender como se converten no testemuño dos valores e das convicións de cada persoa e da sociedade no seu conxunto, e para recoñecer a necesidade da súa protección e da súa conservación.	1	3			3	1-2		1
OBX2 - Explicar as producións plásticas, visuais e audiovisuais propias, comparándoas coas dos seus iguais e con algunhas das que conforman o patrimonio cultural e artístico, xustificando as opinións e tendo en conta o progreso desde a intención ata a realización, para valorar o intercambio, as experiencias compartidas e o diálogo intercultural, así como para superar estereotipos.	1				1-3	1-3		1-3
OBX3 - Analizar diferentes propostas plásticas, visuais e audiovisuais, amosando respecto e desenvolvendo a capacidade de observación e interiorización da experiencia e da satisfacción estética, para enriquecer a cultura artística individual e alimentar o imaxinario propio.	1-2			1	4	1-3		2
OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2
OBX5 - Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.	2				1-3-4	3		3-4
OBX6 - Apropiarse das referencias culturais e artísticas da contorna, identificando as súas singularidades, para enriquecer as creacións propias e desenvolver a identidade persoal, cultural e social.	2			1	3	1		3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX7 - Aplicar as técnicas, os recursos e as convencións principais das linguaxes artísticas, incorporando de forma creativa as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías, para as integrar e enriquecer o deseño e a realización dun proxecto artístico.	2-3		3	1-5		1-3		4
OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	XEOMETRÍA	Ferramentas e trazados básicos propios do debuxo técnico	15	10	X		
2	A FORMA PLANA	Punto, recta e plano. Técnicas secas e húmidas	15	10	X		
3	COR E TEXTURA	Cor e textura. Técnicas secas e húmidas	15	10		X	
4	O ESPAZO	Representación da forma tridimensional e do espazo. Introducción ao sistema diédrico.	15	10		X	
5	EXPRESIÓN ARTÍSTICA	Arte, artistas e estilos artísticos.	15	10			X
6	COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL	Imaxe fixa e en movemento. Cómic e cine	15	10			X
7	PROXECTO ARTÍSTICO: O LIBRO DE ARTISTA	Realización do propio manual de clase empregando técnicas	10	10	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	XEOMETRÍA	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Experimentar coas ferramentas propias do debuxo xeométrico	TI	100
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Xerar imaxes planas empregando formas xeométricas		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar producións gráficas cunha intención previa		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Coñecer o proceso creativo na produción gráfico-plástica		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas.

UD	Título da UD	Duración
2	A FORMA PLANA	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.	Analizar de xeito guiado obras artísticas	TI	100
CA2.2 - Expresar ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes.	Experimentar con diversas ferramentas, técnicas e soportes		
CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	Crear producións individuais ou colectivas		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar bosquejos previos		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Coñecer referencias culturais da contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A linguaxe visual como forma de comunicación.
- Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas.

UD	Título da UD	Duración
3	COR E TEXTURA	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Expresar ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes.	Expresar ideas e sentimentos mediante imaxes	TI	100
CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	Realizar diferentes tipos de producións artísticas con diferentes técnicas		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar bosquexos previos		
CA2.5 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Coñecer referencias culturais e artísticas da contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A linguaxe visual como forma de comunicación.
- Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas.

UD	Título da UD	Duración
4	O ESPAZO	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Coñecer procesos artísticos e contextos diferentes	TI	100
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Experimentar con técnicas bi e tridimensionais		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar bosquejos previos		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Rexistrar o proceso creativo		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas.

UD	Título da UD	Duración
5	EXPRESIÓN ARTÍSTICA	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións plásticas, visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade, con interese e respecto, desde unha perspectiva de xénero.	Recoñecer a importancia da arte como feito diferenciador do ser human,	TI	100
CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.	Valorar o patrimonio cultural e artístico galego.		
CA1.3 - Describir propostas plásticas, visuais e audiovisuais de diversos tipos e épocas, analízalas con curiosidade e respecto desde unha perspectiva de xénero.	Describir o papel da muller artista		

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Entender a súa pertenza a un contexto cultural concreto, a través da análise dos aspectos formais e dos factores sociais que determinan diversas producións culturais e artísticas actuais.	Entender a produción cultural e artística contemporánea como froito do momento		
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Coñecer producións artísticas de distintos momentos e lugares		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros artísticos máis destacados. - Manifestacións culturais e artísticas máis importantes, incluídas as contemporáneas e as pertencentes ao patrimonio local: os seus aspectos formais e a súa relación co contexto histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade.	Recoñecer a importancia do contexto que rodea á produción artística	TI	100
CA4.2 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes visuais e audiovisuais, así como os seus distintos procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos.	Coñecer diversas técnicas gráficas		
CA4.3 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións visuais e audiovisuais.	Observar producións visuais e audiovisuais		
CA4.4 - Utilizar con creatividade referencias culturais y artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Coñecer producións culturais da contorna		
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar bosquejos previos		
CA4.6 - Recoñecer os usos e as funcións das producións e das manifestacións artísticas, cunha actitude aberta e con interese por coñecer a súa importancia na sociedade.	Recoñecer a intencionalidade de diferentes producións visuais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

UD	Título da UD	Duración
7	PROXECTO ARTÍSTICO: O LIBRO DE ARTISTA	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Experimentar con distintas técnicas artísticas	TI	100
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Experimentar con distintas técnicas artísticas bi e trimensionais		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realizar bosquexos previos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A área de Educación Plástica e Visual e Audiovisual ten por finalidade que o alumnado desenvolva as capacidades de percepción visual, entendemento e comprensión das linguaxes da imaxe e as técnicas e recursos que lle permitan crear imaxes capaces de representar e expresar os seus coñecementos e as súas sensacións persoais.

Para a consecución destes fins, o fundamental será o traballo práctico que o alumnado realice na aula e durante o horario das clases. Deste modo, e baixo a vixilancia e dirección do profesor, poderán corrixi-los seus erros tanto de carácter conceptual, como de procedemento no mesmo momento en que estes se producen. Os traballos que o alumnado terá que facer fóra do horario das clases serán escasos e moi determinados co fin de evitar prácticas erráticas que máis que favorecer a súa aprendizaxe, o entorpecen e confunden.

As nocións de carácter teórico a modo de introducción precederán cada unidade didáctica, e os traballos prácticos que tamén ocuparán a maior parte do tempo. Tratarase sempre de que o alumnado aprenda a través da súa propia experiencia realizadora.

O espazo propio para a realización dos traballos será a aula de Debuxo. A aula entendemos como un espazo aberto a todas as experiencias que poidan enriquecer a aprendizaxe do alumnado, sendo as nocións teóricas básicas que toda formación gráfico-plástica debe ter en conta.

Dende un punto de vista xenérico, a programación de aula e de cada unha das unidades didácticas, baséanse nos seguintes principios de intervención educativa:

- a. Pártese do nivel de desenvolvemento do alumnado, nos seus distintos aspectos, para construír, a partir de aí, outras aprendizaxes que favorezan e mellorandito nivel de desenvolvemento.
- b. Sublíñase a necesidade de estimular o desenvolvemento das capacidades xerais e das competencias básicas e específicas por medio do traballo das materias.
- c. Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan fronte á súa aprendizaxe mecánica.
- d. Propíciense oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos de modo que o alumnado poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- e. Foméntanse a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu de modo que o alumnado poida analizar o seu progreso respecto aos seus coñecementos.
- f. Todos estes principios teñen como finalidade que os alumnos e alumnas sexan, gradualmente, capaces de aprender de forma autónoma.
- g. Relacionar a teoría coa práctica, buscando a aplicación do aprendido.
- h. Traballar con casos prácticos encamiñados á resolución de problemas reais, presentes na vida cotiá.
- i. Potenciar a flexibilidade na elección de tratamentos ou recursos gráficos na resolución de proxectos.
- j. Incidir na necesidade do esforzo e tenacidade para o logro de destrezas e precisión nos obxectivos previstos.

A metodoloxía de traballo nas distintas unidades didácticas seguirá as seguintes fases:

-FASE 1: Exposición teórica a partires dunha presentación de diapositivas (reforzado con outros contidos multimedia como videos ou imaxes interactivas). O alumnado tomará apuntamentos no seu caderno dos conceptos expostos o que fará as veces de manual de clase. Nalgúns casos o profesor facilitará mapas conceptuais que faciliten a adquisición de aprendizaxes. Todas as prestacións serán colgadas na web do departamento para consultar en calqueira momento.

-FASE 2: Proposta de exercicios prácticos, traballos, proxecto ou lámina sobre os contidos expostos durante a fase 1. Consideramos esencial que esta fase se desenvolva na aula coa supervisión do profesor.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais e recursos didácticos

En Educación Plástica e Visual dado que a materia é eminentemente práctica, os materiais que utilizaremos serán os propios para o traballo diario na creación de imaxes.

En primeiro lugar está a aula, onde teñen lugar as clases, que consta de mesas e taburetes especiais, de maior tamaño. As explicacións teóricas serán impartidas polos profesores da área apóiandonos na utilización dos recursos audiovisuais dos que dispón o centro: ordenador e proxector de vídeo.

Outros materiais e recursos dos que dispoñemos na aula son:

- Cabaletes para modelado.
- Modelos de escaiola.
- Elementos de Debuxo técnico: paralex, maletas con figuras xeométricas e pezas, etc.
- Tórculo.
- Libros de consulta sobre arte, deseño, debuxo, arte secuencial, fotografía, etc.
- Revistas, xornais e folletos de propaganda para a procura de imaxes.
- Cartolinas de cores diversas.
- Ceras, rotuladores e lapis de cores.
- Xogo de escuadros e regra e compás de encerado.
- Xogos de escuadros e regras de plástico.
- Lapis e material de debuxo técnico.
- Trapos, pinceis, cuchillas, tixeiras, rotuladores¿
- Cores básicas de ceras e témperas.

Tamén usárase a aula virtual do IES Aquis Querquernis en para que o alumnado teña todo o material e tamén como ferramenta de avaliación

Os materiais de traballo dos que o alumnado deberá dispor son:

- Papel de dibujo DIN A4 ou A3

- Papel de acuarela DIN ou A3
- Cuaderno de hojas sen cadrícula A5.
- Lápiz HB y 4B,goma e portaminas.
- Compás.Regla, escuadro e Cartabón.
- Témperas de color: maxenta, amarelo, azul cyan, branco e negro*
- Rotuladores de cores.
- Lápices ou ceras de cores
- Pegamento e tresoiras.
- pinceis para témperas ou acrílicos

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

considerase moi importante no departamento a valoración inicial do alumnado a comezo do curso nos niveis de primeiro da ESO, para ter un coñecemento previo das súas capacidades ou posibles carencias e asimesmo detectar as posibles necesidades de apoio que os mesmos poidan presentar.

En 1º ESO, o profesor baseará en dúas actividades o estudo inicial das destrezas que os alumnos e alumnas teñen adquiridas para o desenvolvemento da materia e o coñecemento dos contidos mínimos necesarios para este fin.

Un pequeno escrito ao alumnado no que mediremos a capacidade creativa nun caso hipotético irreal

Un traballo individual no que teña que escoitar as instrucións de execución e empregar distintas técnicas, mediremos á atención, comprensión e aspectos relativos á graffía.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	15	15	15	15	15	10	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

CUALIFICACIÓN POR AVALIACIÓN:

A sistematización do seguemento da avaliación da materia debe basearse nas seguintes ferramentas e instrumentos:

- Láminas. A media aritmética das láminas terá un valor do 60% da nota trimestral. Presentáranse físicamente ou mediante a aula virtual do centro.
  - A cada lámina corresponde unha táboa de indicadores nos que os criterios de avaliación da unidade terán un valor de ata 7 pts
  - A limpeza e coidado na presentación ata. 1.50 pts; e a puntualidade de entrega ata 1,50 pt.
  - O alumnado dispoñe de tres sesións nas que perderá proporcionalmente puntuación neste apartado (día 1= 1.50 pts. día 2= 0,75 pts. e día 3= 0 ptos). Pasadas estas tres oportunidades perderá opción de entrega (NP=0).
- Traballo en clase e en casa: A media das mesmas terá un valor do ata o 30% da nota trimestral. A este apartado corresponden as anotacións da realización de tarefas de casa e clase, aproveitamento da clase, apuntamentos, bosquexos, materiais e coidado do material común. Valoráranse mediante táboa de indicadores do 0 ao 10.
  - Libro de artista: Terá un valor do ata o 10% da nota trimestral. Enténdese como a manipulación e creación dun obxecto artístico tipo libro que o alumnado realiza sobre o seu caderno de aula. Cada trimestre o profesor pedirá o libro de artista cós contidos correspondentes. Valorárase mediante unha táboa de indicadores do 0-10 pts.

CUALIFICACIÓN FINAL:

A nota final da materia de Educación Plástica Visual e Audiovisual será o resultado da media das tres avaliacións.

Tomarase a cifra da nota por trimestre con dous decimais, redondeando ata a mais próxima.

Criterios de recuperación:

RECUPERACIÓN DE TRIMESTRES SUSPENSOS:

Ao alumnado con avaliacións anteriores suspensas se lle dará a oportunidade de recuperar:

Se na avaliación non superada tivo algunha/s láminas do trimestre suspensas ou non entregadas, terá que entregalas de novo no prazo acordado co profesor, e aprobar a seguinte. No caso de realizalas correctamente, consedrárase recuperada con 5.00.

Se suspendeu superando as láminas e traballos, aprobando a seguinte avaliación considerárase recuperada cun 5.00. No caso que esta sexa a terceira avaliación, fará un traballo de recuperación.

AVALIACIÓN ORDINARIA

Antes do remate das clases en xuño o alumnado poderá recuperar as avaliacións non superadas mediante as actividades de recuperación que indique o profesor. En cada caso poderán ser:

- Alumnos/as cunha avaliación suspensa: un traballo resumo dos contidos non superados do trimestre.
- Alumnos/as con dúas avaliacións suspensas: un traballo resumo dos contidos non superados de cada trimestre.
- Alumnos/as con tres avaliacións suspensas: un traballo resumo dos contidos non superados de cada trimestre.

Na primeira semana de xuño, o profesor informará ao alumnado nestes casos das tarefas de recuperación a realizar.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

SEGUIMIENTO PERIÓDICO

A avaliación do alumnado pendente da materia de Educación Plástica Visual e Audiovisual será realizada pola Xefatura de Departamento. No caso no que o alumno curse 3ºESO, teña pendente a materia dalgún curso anterior e estea matriculado na materia de EPVA, o profesor poderá acordar xunto ó alumno vincular a nota da pendente coa superación dos dous primeiros trimestres do curso. Noutros casos seguirá o seguinte plan de traballo baseado na execución de láminas e exercicios.

PLAN DE TRABAJO

Os exercicios propostos serán elaborados a partir dos mínimos esixibles para o nivel correspondente e postos en coñecemento dos/as interesados/as a través dunha reunión que terá lugar no primeiro trimestre do curso. Nesta reunión tamén informárase das datas para a entrega dos exercicios, así como do horario de atención do alumnado por parte do docente para a resolución de posibles dúbidas. A primeira fase deste programa de recuperación comezará a principios de xaneiro e rematará a finais de maio

Considerarase superada a materia cando o alumnado presente a totalidade de traballos e acade unha cualificación media de 5 neles.

6. Medidas de atención á diversidade

O tratamento á diversidade, aplicarase desde o momento en que se detecten distintos niveis de coñecementos e actitudes no alumnado. Os traballos propostos poderanse matizar simplificando ou complicando as formulacións segundo conveña en cada caso, por iso a atención á diversidade esta contemplada principalmente nas actividades, as cales poderán responder a tres niveis de dificultade (alta, media e baixa).

-Dificultade alta: actividades destinadas ao alumnado que resolve as tarefas normais con facilidade, actividades máis complexas e actividades extras para poder desenvolver máis as súas capacidades. As actividades extras daránse sempre que teñan rematado os seus exercicios anteriormente, e non supoñan unha carga extra de tempo.

-Dificultade media: actividades programadas normalmente polo profesor segundo o seu curso académico.

-Dificultade baixa: aqueles alumnos e alumnas que lles é dificultosa a realización das actividades e a súa comprensión, pero queren aprender e se esforzan. As actividades serán máis sinxelas, tamén se lles proporcionará

actividades de reforzo intentando que consigan o nivel académico axeitado ao seu nivel.

Unha vez celebrada a reunión da Avaliación Inicial, o departamento decidiu a partires dos informes do departamento de Orientación, realizar unha Adaptación Curricular en 1ºE.S.O. Acordando do mesmo modo que o alumno realice actividades adaptadas ao seu nivel curricular en cada unha das Unidades Didácticas do curso.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Educación multicultural	X		X		X		
ET.2 - Igualdade de xénero		X				X	
ET.3 - Educación ambiental	X						X
ET.4 - Educación para a convivencia				X			
ET.5 - Comprensión de lectura		X			X		
ET.6 - Expresión oral e escrita					X		
ET.7 - Competencia dixital		X				X	
ET.8 - Fomento do espírito crítico e científico	X			X	X		
ET.9 - Educación para a Sustentabilidade e Consumo responsable			X				
ET.10 - Creatividade	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Aínda que tódolos temas transversais están presentes no deseño do proxecto, cinco deles merecen un tratamento especial porque concirnen directamente ós contidos propios da área: é o caso da Educación para a convivencia, a Educación do consumidor, a Educación non sexista, a Educación ambiental e a Educación multicultural. Se tiveron en conta na linguaxe e situacións outros temas como o respecto ós dereitos humanos, a igualdade de oportunidades entre os sexos, a non discriminación das persoas por razóns de raza, sexo ou idade, etc.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Museos	Visita a museos, exposicións, talleres didácticos			
Eventos culturais e obradoiros	Asistirase a eventos de interese artístico cultural si se considera de interese para o alumnado.			

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Murais no centro	Proxecto exornar o IES , que consiste en decorar paulatinamente distintas estancias do centro con murais, reprodución de obras de arte,...			
Exposición de taballos	Exposición de traballos do alumnado			

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?
Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?
O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?
Engadiuse algún contido non previsto á programación?
Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?
Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas?
Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?
Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación?
Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?

Descrición:

Para levar a cabo unha adecuada avaliación da práctica docente, é necesario ter en conta:

- Establecer indicadores de logro que servirán para comprobar o funcionamento da programación e valorar a actuación propia como docente.
- Deseñar un procedemento adecuado para recoller os datos correspondentes que permitan valorar a situación.
- Analizar os resultados obtidos.
- Propoñer e incorporar as medidas de mellora que sexan necesarias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O departamento considera que as programacións didácticas deben ser un elemento vivo que se vaia adaptando á realidade do centro, dos alumnos e alumnas e das normativas vixentes. Por este motivo, considérase necesario ir tomando nota das valoracións do funcionamento da mesma e de suxerencias de posibles melloras ao longo do curso para ser tidas en conta no comezo do curso seguinte, no deseño da seguinte programación didáctica. Estas reflexións e valoracións faranse a través do diálogo entre os profesores na medida do posible, tendo en conta a nova dificultade que presenta o non contar coa hora de reunión semanal dos membros do departamento.

Ao finalizar o curso en xuño, o departamento elaborará unha memoria final onde se recollerán os seguintes puntos en relación a esta materia:

Porcentaxe do cumprimento da programación.

Xustificacións da parte da programación non impartida.

Modificacións introducidas durante o curso en relación coa programación didáctica.

Motivos das modificación feitas.

Propostas de melloras para a programación didáctica do próximo curso.

Análise dos resultados das avaliacións do alumnado en relación cos cursos anteriores.

9. Outros apartados